

SÁMIID RIEKKASEARVI
Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Jordbruksminister Eskil Erlandsson
Jordbruksdepartementet
103 33 Stockholm

Angående regeringens förslag att nyttja medel från Samefonden till täckande av arrendekostnader för vinterbete i Härjedalen

Svenska Samernas Riksförbund, SSR, har noterat att regeringen i sin budgetproposition 2008/09:1 föreslår att Regeringen får använda medel från Samefonden för delfinansiering av arrende för vinterbete i Härjedalen. SSR motsätter sig bestämt förslaget i budgetpropositionen.

Inledningsvis vill SSR påpeka att det uppkomna behovet av finansiering av arrenden för vinterbete i Härjedalen är en situationen där staten har ett ansvar, ett ansvar som rimligen också borde innebära tillskjutande av statliga medel för finansiering av det uppkomna behovet. Den nu föreslagna lösningen innebär inte bara att staten undandrar sig sitt ansvar, den innebär också att man projicerar detta ansvar på det samiska samfundet – detta är inte acceptabelt.

Samefonden har ursprungligen upprättats för att vara en källa till ekonomiskt stöd för rennäringen och för den samiska kulturen. Från att tidigare vara en förvaltningsangelägenhet inom Jordbruksdepartementet är idag Samefonden en del av den svenska samepolitiken med sin hemvist nära kopplad till Sametinget. Samefonden har historiskt haft en stor betydelse för det samiska organisationslivet, finansiering av rättsliga processer gällande intrång i de samiska rättigheterna samt i övrigt till stöd för näring och kultur. Mot bakgrund av hur fondens ekonomiska värden har byggts upp så är fonden att betrakta som en samisk tillgång och därigenom en tillgång som också måste kontrolleras av det samiska samfundet.

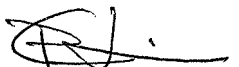
Sverige har i september 2007 undertecknat deklARATIONEN om urfolks rättigheter. Ett av de bärande inslagen i deklARATIONEN är att stärka urfolks rättigheter i olika avseenden. I ett svenskt perspektiv innebär detta bl.a. att öka samernas inflytande, självbestämmande och att skapa en ökad respekt för samiska rättigheter. Det förslag som regeringen nu företräder är ett förslag som går i helt motsatt riktning. Frågan om att finansiera de aktuella arrendekostnaderna från Samefonden har diskuterats i ett flertal olika fora. Såväl Sametinget som SSR:s Landsmöte har tidigare motsatt sig detta förslag. Mot bakgrund av regeringens utfästelser gällande UrfolksdeklARATIONEN ter det sig minst sagt märkligt att regeringen trots detta lägger det nu aktuella förslaget.

Den 18 augusti 2008 kom FN:s rasdiskrimineringskommitté, CERD, med nya rekommendationer till Sveriges regering. Kommittén anser bland annat att bevisbördsreglerna måste förändras i rättegångar om markrättigheter så att bevisbördan inte bara ligger på samebyarna och att samebyarna måste få ekonomiskt stöd för att kunna försvara sina landrättigheter i domstol. Vi har idag inte nåtts av några signaler att regeringen skulle ha tagit intryck av kritiken från FN. Detta innebär att svenska samebyar även i framtiden kommer att bli beroende av Samefonden för att finansiera de rättsliga processer som pågår och kan komma att inledas vad avser försvaret av de samiska rättigheterna. En åderlåtning av Samefonden kan därför innebära en ytterligare försvagning av svenska samers möjligheter att värna sina grundlagsskyddade rättigheter.

Samefonden har den senaste tiden, i likhet med många andra fondförvaltare, drabbats av stora värdeminskningar av sitt fondinnehav. Denna ekonomiska värdeminskning har redan skapat stora problem inom det samiska organisationslivet. Samefonden har på grund av fondens värdeminskning beslutat att inte fatta beslut om tilldelning av stöd till samiska organisationer förrän i början av nästa år. Eftersom detta innebär att ett flertal samiska organisationer nu i december inte vet om det kommer att finnas medel för 2009 års verksamheter så uppstår naturligtvis stora problem för dessa organisationer. En ytterligare belastning av Samefondens tillgångar kommer naturligtvis att skärpa situationen ytterligare. För samiskt organisationsliv kan detta bli förödande.

Mot bakgrund av det anförda hemställer SSR att regeringen omedelbart omprövar sitt förslag och avför det från dagordningen.

Umeå 2008-12-03

Per-Gustav Idivuoma
Förbundsordförande SSR

Kopia: Statsminister Fredrik Reinfeldt
                  Finansminister Anders Borg
Riksdagsledamöterna: Tomas Tobé
                                  Liselott Hagberg
                                  Åke Sandström
                                  Gunilla Tjernberg
                                  Helene Petersson
                                  Helén Pettersson
                                  Tina Ehn
                                  Siv Holma